

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyam.

FIUME, szombat 1914. július 4.

146. szám

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, 1. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy hónapra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér

A tengeri ut biztossága.

—o—

Az Empress-of-Ireland elsüllyedése kapcsán ismét báven emlegeti a világsajtó: mint lehetne biztosabbá tenni a tengeri utazást?...

Szárazföldi ember rendszeren azt hiszi, hogy nincs veszedelmesebb a tengeri utazásnál. Pedig hát, nem úgy van. A mai modern közlekedési eszközökkel a tengeren való utazás, aránylag, sokkal biztonságosabb, mint a szárazföldi közlekedés. Igaz ugyan, hogy csak a tavalyi esztendőben ezernél több hajó veszett oda mindenestől, de mennyivel több szerencsétlenség történt a szárazföldön és azt se feledjük, hogy az ezer hajó, amit az Óceán elnyelt, nagyobb részt törékeny, szelek játéka miatt kitért vitorlás és afféle veszedelmes partok mentén közlekedő kis gőzös volt. A tenger nagy országútjain közlekedő hatalmas személyszállító gőzösök ma már gondosan föl vannak szerelve minden emberileg előrelátható veszedelemmel szemben s a valóban súlyos szerencsétlenségek száma igazán korlátolt.

Ezeket a nagy gőzösöket csak két esetben fenyegeti komolyabb veszedelem: nagy sötétségben és erős ködben. Gerinceszakadás, ha a hajó csavarjának egy levele letörik, kazánrobbanás, tűz, mindezekkel már könnyebben megbirkózik a modern hajó.

Ezekkel az előrelátható veszedelmekkel szemben eleve megtörténnek a kellő óvintézkedések. A nagy óceánjárókon mindenü-

vé nyílik vizesap s a veszedelem első pillanatában működésre készen állanak a szivattyúk. A személyzet naponként gyakorlatokat végez s minden embernek ki van jelölve a maga helye, amit tűzveszedelem esetén elfoglal, és mindenik tudja végzendő kötelességét. Az egész hajó tele van jelzőköszülékkel; mihielyt a hajó valamelyik részében szokatlanul emelkedik a hőmérséklet, ezt egy esengetyűkészülék azonnal tudatja a kormányzóhi hidon tartózkodó szolgálatteljáró tiszttel, s ugyanakkor vörös villámlámpa gyulad ki a jelzőhelyiségben, mutatva azt a helyet a hajó otlévő tervrajzán, a hol a gyanus jelenség történt.

Ami a kazánokat és a gépeket illeti, van a fedélzeten is egy tucat kazán, mindenik elsőrendű gyártmány s a modern gőzösökön van legalább is két csavar tartalékban. Gépezetén esett sérülés a modern mai hajókon már nem igen lehet végzetes.

Minden vihar és hullámháborgás mellett is sokkal biztosságosabb uttal szolgál a víz ma már, semmint akármiféle emberkészítette ut. Számtalanszon több a veszedelem a vasuti pályatesteken. Itt nincs téves jelzés, nincs beomlás, nincs csuszamlás, nincsenek összeomló hidak. Az igazi nagy veszedelem: összeütközés valami egyéb, szintén vizenuszó tömeggel — ha jéghegy, hajóroncs, vagy egy másik hajó kerül a jármű útjába. És ekkor is, az igazat bevallva, legtöbb esetben magukra vehetnek az utasok a veszedelemért, hiszen épp az utazóközönség követel a hajóstársaságoktól szüntelen nagyobb és nagyobb sebességet.

Be sem fejezhette, mert egy rendőr közlekedését neszelte s miután e marcona alakoktól ugyancsak rettegett, virágos kosarát karja alá kapva, ész nélkül menekült, átkozva a rendőröket, az esőt, amely beszivárgott cipője lyukas talpán, a hölgyeket, akik ilyen esőben csak a ruhájuk fölfogásával törődnek s nem az ő vésses fenyegetéseivel s végül a gyomrát, amely erőlesen követelte a reggelijét.

Csak egy kapu alá behuzódva mert végre föllélegzeni s ekkor látta, hogy nem egyedül huzódott be oda az eső elől. Egy kétes eleganciájú, festett arcú hölgy is álldogált benn, akinek kalapján egész zöldeskert díszített s aki, mint Tango ismert jelmondatával orra elé taszította hervadt virágait, ahelyett, hogy ijedten a tárcája után nyulna, megvető nevetéssel taszította félre a virágokat:

— Vigye ezt a fonnyadt zöldséget a kassáknak, azok talán megzabálják...

E választékos felelet határozottan im-

Ködös és sötét éjszakákon föltétlen biztosságban csak akkor érezheti magát a haladó hajó, ha gyorsaságán esökkent. Már pedig a hajóskapitányok nem szívesen lassítanak a járat gyorsaságán, mert nem tekintve az abból származó kikerülhetetlen késést, csak annál bizonyosabb az összeütközés eshetősége egy másik teljes gyorsasággal haladó hajóval. A legutóbbi szerencsétlenség, az Empress of Ireland esete igazat ad azoknak a kapitányoknak, akik köd esetén se hajlandók járatuk gyorsaságán esökkenteni, mindaddig, amíg nemzetközi megegyezés nem kényszerít kivétel nélkül minden hajót köd esetén egységes gyorsaságu járatra. Az ilyen összeütközések se nyugtalanítsák tulságosan az utazót, hiszen az ilyen összeütközés is sokkal ritkább, mint a milyen gyakori az összeütközés szárazföldön. A tranzatlantikus nagy uton igen kevés az ugynevezett derelict, a veszedelmet okozható hajóroncs; az ilyesmit hamarosan jelzik és eltakarítják az utból e célra járatott hajók. Másrészt jéghegyekkel csak nyaranta eshetik találkozás s a jéghegyek már előre jelzik közellétüket a víz rendkívül lehülése révén, amit a hajók két oldalán alkalmazott hőmérők idejekorán jeleznek; e jelzések, elmés áttétellel azonnal híriul adnak a paranesnoki hidon is. Sajnos — és így történt a Titanic pusztulása alkalmával is — vannak olyan hajótisztek, akik nem igen vetnek ügyet ezekre a jelzésekre...

Az összeütközések elkerülésére ott vannak az őrszemek és a fényszórók. A szikratávíró, természetesen, tetézte a tengeri utá-

ponált Tangonak, annál is inkább, mert a hölgyecske, miután jobban szemügyre vette a csinos fickót, most már sajnálatát fejezte ki, hogy nincs egy centimje sem és nem vásárolhat a virágjaiból. Ennek ellenében megmondta, hogy Hortensenak hívják és fölszólította Tangot, hogy jöjjön vele a közeli kocsmába, ahol be fogja mutatni egy befolyásos barátjának. A fiu engedékenyen követte, kecses, rugalmas járásával, épen ennek köszönhette a Tango nevet.

Mikor aztán ott ült az abszinth előtt, rögtöniben megértette, hogy „üzlettről“ van szó. Hortense barátja, Flan, egy izmos, vörös, himlőhelyes arcú fickó, ravasz tekintetében vállalkozó szellem szikrázott, s beszédjébe is szívesen keverte az üzletemberek szakkifejezéseit.

— Opcion van egy csinos vágásra. Husz percent az én kockázatom, a tied nulla. Ha megy a dolog, elviszlek a cimborámhoz, hogy előkészítsük...

Tango eddig csak vesztélytelen foglal-

„A Tengerpart“ tárcája.

Az egyenruha.

Hullámos, sötét fürtjein hetyke sapkával, rövid mellényében, szűk nadrágjában, ing és nyakkendő nélkül, a kopott kabátból fehérén kivillanó, szoborszerűen szép nyakával, Leballonque Adrienne, másként Tango, hervadt orgonát és nefelejtsét árult a boulevardon. A virágot a kocsijukból leszálló hölgyek orra elé tartotta s színelte vadsággal forgatva sötét szeméit, fenyegetőleg mormogta:

— Vegye meg, másként nem tudom, mit csinálók... s mikor a halálra rémült hölgy odavetett egy pénzdarabot, mellényzsebébe süllyesztve, kedélyesen dünnyögte: — Megesókoltam volna...

De ma zuhogott az eső és senki sem vetett ügyet fenyegetésére.

— Vegye meg, másként...

GRAND CAFE' BORSA

FIUME, Baccich palota

Ma és minden este

BONYHÁDI JÓNÁS LACZI

hangversenyez.

SLATINA SZÁLLODA és ÉTTEREM

ABBAZIA, a Slatina fürdővel szemben.

Kellemes otthon. - Árnyékos kerthelyiség.

Tulajdonos: Róna Árpád.

Teljes napi penzió lakással 8 K, Diner 3 K,

Souper 2.50, Zona reggeli 1 poh. sörrrel 50 f.

Abbazia Pension Hermitage

(Telef. 142.)

SÜDSTRAND, a Quitta-fürdő fölött.

— Legszébb fekvésű előkelő otthon! —

(Tiszteknek és orvosoknak kedvezmény.)

:: Kivánatra prospektus küldtük. ::

zás biztosságát; a hajó szikratávirói fülkéjében ott a hajó vörös vonallal jelzett útja s az ut mentén jelezve a hét napjai; a vörös vonalat átszelő fekete vonalak mutatják, hogy a nap melyik órájában micsoda más hajójárat útját keresztezi a hajó s a táviró-hivatalnok tudja, hogy hol és mikor melyik hajóval léphet idejekorán távirati érintkezésbe. Ma már az oceánjáró gőzösök ugyszólván szüntelen érintkezésben vannak egymással.

Az átkelés időrendjében a lehetőségig olyan a beosztás, hogy a hajó parthoz közeledése mindig nappal történjék. Ködvezőtlen időjárás és a köd okozhat olykor késedelmet s bizony megtörténik elég gyakran, hogy a nagy hajók kénytelenek part közelében haladni éjnek idején is. Ilyenkor jut fontos szerep a fenékmérésnek, a szondázásnak.

A nagy oceánjáró gőzösök mai gyorsasága mellett föltétlenül szükséges, hogy a parthoz közeledvén, szüntelen fenékmérést végezzenek, mert akár csak öt pernyi késedelem elegendő, hogy a gőzös menthetetlenül megfenekeljen. A fenékmérés alkalomával elkövetett hanyagság okozza legtöbb esetben azokat a szerencsétlenségeket, amik part közelében érik a nagy hajókat. A szonda szolgáltatja értesülések mindig megbízhatók. Nézzünk csak egy tengerészeti térképet s láthatjuk, hogy a partok mentén számozott sűrű vonalak vannak húzva: ezek mutatják ott a tenger pontos mélységét s ugyancsak jelezve van a tengerfenék anyaga, iszap, kavics, fővény, szikla, gránit stb. Természetesen, a tengerésznek érteni kell mesterségéhez, hogy a szonda szolgáltatja adatokon kellően el is tudjon igazodni. A hajó aránylagos helyzetét a képzett tengerész tiszt megítéli a tengerfenék színéből és jellegéből, abból az anyagból, amit a szonda hoz föl a mélységből; megítélheti a mélység s annak gyorsabb vagy lassabb változataiból is. Hála a szondának, viharral s köddel nincs mit törődjenek a jó tengerész, mert azt, hogy hol van, így, a szonda révén, tudhatja mindig.

Tiszta s jó időben nincs mit tartani a partok közelségétől: ott vannak a világítótoronyok, azok mutatják a helyes utat. De nem így van köd esetén és nem így van az

kozásokat üzött. Szívesen ijesztgette a járó kelőket, fenyegetőleg belesugta a nyakukba: — Elhes vagyok! — és zsebre vágta a megfélemlítés kizsárolta pénztárcáit, de eféle „vágásokra“ még nem vállalkozott. Mikor azonban megértette, hogy nem lesz egyéb dolga, mint menni az utcán le és föl járni, míg a másik kettő „dolgozik“, megkötötte a vásárt és követte Flaut a cimborához, egy bizonyos Tortu nevű, szakállas fickóhoz, aki eleinte kissé bizalmatlanul méregette az új jövevényt s csak akkor nyugodott meg, mikor Hortense dícsérvőleg szólt: — Senkin sem feszülhetne szebben az egyenruhát!

Ekkor Tortu apó nyelve is szóra nyílt s megértette Tangoval, hogy míg ők ketten egy elhagyott villában „dolgoznak“, neki egy rendőr egyenruhában a ház előtt őrködni, hogy senki se zavarja őket munkájukban. Azt már nem árulta el, hogy az egyenruhát honnan szerezte, de bizonyos, hogy mikor Tango felöltötte, elégedetten morgogta:

— Az ember megesküdnék, hogy igazi róka!

Annyira kacagott Hortense, hogy ha a tükörbe tekint, saját maga elől megfutamodhatnék.

Tango gyönyörködve nézte új, esillogó cipőit s kissé aggódva morgogta:

— De mégis, ha igazi rendőr jön szemközt...

annymira veszedelmes hóviharakban... A világítótorony tüzeit olyankor nem lehet látni a hajó szirénái hasztalan bugnak: ilyenkor veszi hasznát a kapitány tengeralatti jelzéseknek, a modern technika e legelméesebb találmányu tengerészeti jelzőkészülékeinek. A legmodernebb építésű hajók föl vannak szerelve tengeralatti transmetteur és recepteur készülékkel is, úgy hogy két ellentétes irányban haladó hajó, még a leggonoszabb időjárás esetén is, tudomást szerezhet egymás helyzetéről s így tehát össze nem ütközhetik.

És mégis, e számtalan óvintézkedés ellenére, éppen tengeren, a veszedelem mindig leleményesebb tud lenni minden emberi előrelátásnál. E sok óvintézkedés esütörtököt mond holmi emberi tévedésen és legtöbbször bizony az emberi hanyagság, az emberi tévedés okozza a katasztrófát. Hasztalan a mentőövek, hasztalan a mentőesónakok, a mire rendszeren nincs is idő, amit rendszeren nem is tudnak vízrebocsátani. És ha vízre is jut a mentőesónak, ki bír a halálos rémületében vérengző állattá vadult emberrel, a ki egymást gyilkolva, mentené a maga életét!...

A tengeri utazás legfőbb biztossága: az emberi tudás és az emberi erő, a tengerész-tisztek képzettsége, a személyzet férfias bátorsága és hidegvére a veszedelem végzetes pillanataiban. (Md.)

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10-12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 6-ig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A Cunard magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők naponta d. e. 10-12 és d. u. 2-4-ig. Kivétel a megérkezési nap és indulási napok délelőtti. Jegyekért az Adria palota portásánál 1 koronát kell fizetni jótékony célra.

— Kedélyesen rávállsz: „Szervusz, pajtás!”

Ebéd után utnak indították, pontosan megjelölve az utcát, amelyben le s föl lépkedjen. Az uton semmi különös élménye sem volt. Egy öreg hölgy udvariasan megkérte, hogy vezesse át a kocsit s ő persze nem mert ellentmondani. A szemközt talált rendőrt elidomosan köszöntötte s ezek nyájasan viszonzták köszöntését, ami bizonyos büszke örömmel töltötte el. Végül a megjelölt pontra ért. A másik kettő sem késett soká. Átsegítette őket a kert falán, azán a ház előtt őrködött, kezében füttyülővel, hogy vesély esetén füttyszóval értesítse a benn dolgozókat.

Egyszerre az utca sankáról tántorgó alak közeledett. Egy részeg, de milyen részeg, szent Isten!...

— Nagy a szél, bajos egyenesen járni, mi? — tréfálkozott Tango.

— Marhákkal nem társalgok! — dagogta a részeg.

— Odébb, hé! — kiáltott Tango, aki hirtelen rendőri mivolta tudatára ébredt.

— Hozzám ne nyulj, azt mondom! — dünyögte tovább a részeg — én nem vagyok akáncsi... Amit ittam, megfizettem s marha vagy, ökör, ha azt mondd, hogy szél van...

— Majd meglássuk! — morgogta hirtelen haraggal Tango.

— Meg ám! — röhögött a részeg.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boutevade-on.)

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— Az „Adriatica“ cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

— József főherceg díszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a feleséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rízhántológvár, a papirgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— Gyászima az elhunyt trónörökös párt. A fiumei ref. és ág. év. egyesült egyház a tragikus módon elhunyt trónörökös párt a vasárnapra d. e. 10 órákor tartandó magyar istentiszteleten gyászimát tart.

— Vucich Rókus meghalt. Vucich Rókus zenggi püspök, tegnap délután fél hatkor a legutóbbi tengermelléki bérma útján szerzett tüdőgyulladás következtében meghalt. Vucich 1850-ben született. Középkorai tanulmányait Zenggben végezte, azután Rómába ment, ahol filozófiát és teológiát tanult. Mint lelkész jött vissza Zenggbe. 1883-ban hitoktató gyanánt Fiuméba jött s itt 1883-ig működött. Ebben az évben vissza hívák Zenggbe, ahol beosztották a püspökséghez. 1910-ben püspök lett. A tengermelléki lakosság körében nagy népszerűségnek és szeretetnek örvendett Vucich.

— Kankovszky Ferenc szabadsága. — Kankovszky Ferenc miniszteri tanácsos tegnapi hírünkkel kapcsolatban arról értesíti bennünket, hogy szabadságidejét nem fogja Németországban tölteni, mert súlyosan beteg gyermeke Fiuméhoz köti.

— A főrendiház koszoruja Vucich Rókusnak. A főrendiház a kormányzóság útján táviratilag koszorut rendelt Vucich Rókus zenggi püspök, főrendiházi tag koporsójára. A koszoru nemzeti színű szallagján ez a felírás lesz: A magyar főrendiház — tisztelete jeléül.

gyáva vagy, öregem. Fogj meg hát, ha mersz, piszkos marha! Füttyülök rád! Az egyenruhára meg köpök!

S fenyegetését beváltva, gyorsan kerekelt oldott. De Tango lelkében különös lázongó érzések kavartak. Rángrott a részegre s oly erővel ragadta nyakom, hogy az kétségbeesett kiáltásával az egész utcát föllármázta: — Segítség!... ne bántson, biztos ur, csak tréfáltam, no! — Tango azonban vak haraggal kiáltotta: — Majd ember ségre tanítlak! Előre, be a kapitányságnak egy-kettő!

A nagy lármára a fal peremén hamarosan fölbukkant a két benn „dolgozó“ ijedt ábrázata. A részegét kiszabadították Tango karmaiból s futni engedték, Tangot pedig elvezették.

— Megőrültél? — szidta Flan — megállítod az erre járókat? Megzavarod a munkánkat. Hiszen nem is téged bántott, csak az egyenruhát.

S Tango, akiben hirtelen, mint a vilám, fölsapott egy merőben eltévesztett hivatás örök sajnálata, igzi énjét ismerve föl abban az egyénben, aki a részegét nyakonragadta, szelid megadással morgogta:

— Megmagyaráznom szívesen, de amugy sem értenék.

Henri Duvernois.

— **A városi hivatalok újjászervezése.** Wickenburg István gróf kormányzó annak idején mint kormánybiztos elrendelte a városi adminisztráció újjászervezését. Ez megtörténvén, tegnap a belügyminiszteriumból egy háromtagú bizottság érkezett Fiuméba, hogy a tett intézkedéseket felülvizsgálja.

— **A bencések vagyona.** Ma reggel Fiuméba érkezett Mayláth P. jogügyi tanácsos, hogy a bencés apácák ingatlanainak a város részére történő átadása iránt intézkedjenek.

— **Kinevezés.** A budapesti kir. ítélőtábla elnöke Lorber Artur fiumei lakos, jogszigorlót a budapesti kir. ítélőtábla területére díjas joggyakornokká nevezte ki.

— **A központi választási bizottság** tegnap délben ülést tartott, amelyen Serdoz Mario titkár és Turk Izidor segédtitkár lefették a polgármester előtt az esküt.

Martich Angelo afelett panaszkodott, hogy a rappresentanték nem kapták meg a választási törvény fordítását s így annak tartalmával nem ismerkedhettek meg.

A podeszta azt válaszolja, hogy a fordítást csak a napokban kapta meg s figyelemzeti a felszólalót arra, hogy a képviselőtestület már tiltakozott ez ügyben.

Serdoz előadja, hogy a városnak három szavazókerületre való beosztását a kormány már jóváhagyta s azt a módosítást tette, hogy a vasut külön kerületet képezzen. Az összeíró bizottságok megválasztását a ma déli ülésre halasztotta a bizottság.

— **Előléptetés a Déli Vasutnál.** A Déli Vasut igazgatósága a Bécsben tartott legutóbbi üléséből folyóan Büchler Lipót fiumei főellenőr-állomásfőnököt az 5000 korona fizetési fokozatba léptette elő.

— **A bejelentő hivatal.** A városi rendőrség bejelentő hivatala, melyet a Parini utcába helyeztek át, a nyár folyamán a következő hivatalos órarendet léptette életbe: hétköznapokon az idegenek bejelentése délelőtt 8—12-ig, vasárnap és ünnepeken délelőtt 9—11-ig történhetik. A munkások és eselések bejelentését csakis hétköznapokon reggel 8-tól déli 1-ig fogadják el.

— **Az Unione katasztrófája.** Tegnap részletesen megemlékeztünk az Unione olasz gőzös katasztrófájáról, mely a Rocca di Palazzuolo egyik vizalatti szirtjébe ütközött és 5 perc alatt elsüllyedt a nélkül, hogy a segítségére siető Tihany bármit is tehetett volna az érdekében. Mint most értesülünk, a hajót buvárok fel fogják robbantani, mert mostani helyzetében veszedelmes ah ajózásra. Albanese Mihály, az Unione parancsnoka azzal védekezik, hogy a szirtet semmi sem jelzi, így a katasztrófa könnyen előfordulhatott.

— **A női kereskedelmi tanfolyam.** — Egyik helyi lap azt írta, hogy a jövő szeptemberben városi női kereskedelmi tanfolyam nyílik meg. Illetékes helyről azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a jövő évben az állami felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos olasz és magyar nyelvű női kereskedelmi tanfolyam megnyitását tervezik, ha erre elegendő hallgató jelentkezik.

— **Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Fiumei Fiókja, Fiume.** Amint halljuk, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, hazánk ezen legnagyobb pénzintézete, mely 177 millió 400,000 korona saját tőkével rendelkezik. — f. h. 4-én nyitja meg itteni fiókját, Piazza Dante 2. szám alatt.

Még egy felségsértőt fogtak el Abbaziában. Gerl, abbaziai rendőrfelügyelő tegnap elfogta Krisztoforovics Dusán 22 éves nagybeeskereki születésű fodrászsegédet, mert a sarajevói merényletet dicsőítette és azt mondta, hogy az ő királya Péter. Krisztoforovics ugyan a rendőrség előtt tagadta a vádat és csak annyit vallott be, hogy ő szerbnek mondta magát és az események miatt sem tagadja meg szerb nemzetiségét, de több tanu egybehangzóan elne vallott, s miután a felségsértő kijelentések beigazoltattak, Krisztoforovicsot letartóztatták s beszolgáltatták a voloscai járásbíróhoz.

— **Baleset a fürdőben.** A susáki Jadran fürdőben tegnap délután egy uriaszonyt uszás közben rosszullet ért, úgy hogy elvesztette erejét s a víz alá merült. Egy fürdőző idősebb férfi utána uszott s a fürdő egyik alkalmazottja segítségével kimentette. A kimentett nő ekkor már teljesen eszméletlen volt s csak nagysokára tudott magához térni.

— **A kikötőből** Julius 3. Érkezett: Barletta olasz gőzös Velencéből, 600 zsák korpával és 24 bál jutával; Orsova magyar gőzös Methilből, 5400 tonna kőszénél; Leopold osztrák gőzös Alexandriából, 20 láda dohánynyal, 135 bál gyapottal, 249 zsák valoneával, 100 hordó gyantával, 14 zsák rézzel, 11 bál papírral; Meran osztrák gőzös Triesztből, üresen.

Indult: Barletta olasz gőzös Bariba, 20 tonna fával és 50 hordó olajjal.

— **Cselédek bejelentése.** A rendőrbíróság 120 munkaadó ellen eljárást indított, mert elmulasztották cselédjeiket bejelenteni.

— **Balesetek.** Fucsák Mátyás 48 éves köműves tegnap a szabadkikötőben szerencsétlenül járt. Egy súlyos vasablak zuhant rá, amely összezúzta két ujját. A kórházba vitték.

Prencich István 17 éves munkás tegnap munkája közben elesett, minek következtében a hátán és bal lábán könnyebb természetű sérüléseket szenvedett. A kórházban részesítették első segélyben.

Sanziker Renato 24 éves mechanikus tegnap egy vésővel súlyos sérülést ejtett a bal kezén. A mentők kötötték be sérülését.

Szodenk Ferenc 17 éves bádogoslegény tegnap a lakásán dolgozott. Munka közben súlyos sérülést ejtett egy szerszámmal a bal karján. A kórházban részesítették első segélyben.

+ **A nemzetközi kereskedelmi szerződések előkészítése.** A legközelebb lejáró kereskedelmi szerződések ügye rendkívüli fontosságuknál fogva egész Középeurópa államait erősen foglalkoztatja. Az 1917. esztendő, úgy látszik, gyökeres változást fog előidézni a szerződéses államok egymásközi forgalmában, legalább erre mutat az a nagy felkészülődés, amely a kontinentális államok kormányhivatalaiban folyik. Franciaország kereskedelmi minisztere is most becsátott ki egy idevonatkozó rendeletet, melyben felszólítja az összes kereskedelmi kamarákat, valamint kereskedelmi és ipari érdekképviselőket, hogy tegyék megfontolás és tanulmány tárgyává az 1917. évben a külállamokkal kötendő szerződések ügyét és különösen szerezzék be mindazoknak a kivitellel foglalkozó cégeknek és vállalatoknak véleményét és javaslatait, amelyek az egyes termelési ágakban nevezetesebb szerepet töltenek be. A miniszter különös figyelmébe ajánlja az érdekképviselőeknek,

hogy kísérik figyelemmel azokat a kereskedelmi szerződéses tárgyalásokat, amelyeket Németország folytat Magyarországgal, Ausztriával, Olaszországgal, Belgiummal, Romániával és Szerbiával az 1917. évben lejáró kereskedelmi szerződések reformja vagy revíziója tárgyában, mert ezeket a megállapodásokat a maga részéről is fokozott figyelemben kívánja részesíteni. Amíg külföldön mindenütt nagy buzgalommal és lendülettel folynak ezek az előkészítő munkálatok, addig nálunk alig egy-két testület foglalkozik komolyan ezekkel a nagyjelentőségű kérdésekkel.

x **Kirándulások az Ausztró-Crona rt. Slavija szalongozósével:**

Szombaton: Brioniba, ind. Fiuméből 7.30, Abbaziából 8.20, Lovranából 8.40 órakor. Visszaérk. Lovranába 8.40, Abbaziába 9, Fiuméba 9.40 órakor. Lunch a hajón. Jegy felnőtteknek 14, gyermekeknek 9 korona.

+ **Megegyeztünk a szerb kormányval a keleti vasutakról.** A szerb kormány, nyilván a sarajevói események hatása alatt, váratlanul nagy engedékenységet tanúsított a keleti vasutak ügyében, mert mint Belgrádból jelentik, az utolsó két nap alatt elfogadta az osztrák és a magyar kiküldöttek előterjesztéseit, úgy hogy a megegyezés a keleti vasutakra vonatkozólag véglegesnek tekinthető. A keleti vasutak szerbiai vonalai a szerb állam tulajdonába mennek át és a kormány a vasutársaságnak fizetendő 42 millió korona kártérítésen kívül bizonyos tarifális engedményeket is tesz az Ausztria-Magyarország és Szerbia között levő vasúti forgalom részére.

— **Az Osztrák-Lloyd juliusi menetrendje.** Földközi tengeri szolgálat: A thesszáliai A és B vonalak hajói, amelyek minden pénteken indulnak Triesztből, hetenként — felváltva rakodnak Fiumében indulás előtt a menetrendben előirt összes körülbelül egy héttel a Triesztből való el-kikötők részére.

A görög-levantei A és B vonalak hajói, amelyek minden vasárnapon indulnak Triesztből, hetenként felváltva rakodnak Fiumében, egy héttel a Triesztből való elindulás előtt a menetrendben előirt összes kikötők részére.

A sziriai A és B vonalak hajói, amelyek minden vasárnapon indulnak Triesztből, hetenként felváltva rakodnak Fiumében, egy héttel a Triesztből való elindulás előtt, a menetrendben előirt összes kikötők részére.

Oceánszolgálat: A kalkuttai vonal hajói, amelyek minden hónap 5-én és 20-án indulnak Triesztből, Fiumében 10 nappal az elindulás előtt rakodnak a menetrendben előirt összes kikötők részére.

A kobei vonal hajói, amelyek minden hónap 10-én indulnak el Triesztből, Fiumében a megelőző hónap utolsó 10 napján s nappal meghosszabbítottak.

Földközi tengeri szolgálat: A görög levantei A vonal hajói a következő kikötők részére rakodnak:

Korfu, Patrasz, Zante, Calamata, Pireusz, Sira, Vathy, Scio, Cesmé, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Konstantinápoly, Haidar-Pascha, Ineboli, Samsun, Kerassonda, Batum.

Görög levantei B vonal: Korfu, Patrasz, Argosztoli, Calamata, Cerigo, Pireusz, Sira Vathy, Scio, Cesmé, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Gllipoli, Konstantinápoly, Ineboli, Samsun, Kerassonda, Trebisonda, Bizah és rakodnak a menetrendben előirt összes ki-

— **A városi hivatalok ujjaszervezése.** Wickenburg István gróf kormányzó annak idején mint kormánybiztos elrendelte a városi adminisztráció ujjaszervezését. Ez megtörténvén, tegnap a belügyminiszteri-umból egy háromtagú bizottság érkezett Fiuméba, hogy a tett intézkedéseket felülvizsgálja.

— **A bencések vagyona.** Ma reggel Fiuméba érkezett Mayláth P. jogügyi tanácsos, hogy a bencés apácák ingatlanainak a város részére történő átadása iránt intézkedjék.

— **Kinevezés.** A budapesti kir. ítélőtábla elnöke Lorber Artur fiumei lakos, jogszigorlót a budapesti kir. ítélőtábla területére díjas joggyakornokká nevezte ki.

— **A központi választási bizottság** tegnap délben ülést tartott, amelyen Serdoz Mario titkár és Turk Izidor segédtitkár le-tették a polgármester előtt az esküt.

Martich Angelo afelett panaszkodott, hogy a rappresentanték nem kapták meg a választási törvény fordítását s így annak tartalmával nem ismerkedhettek meg.

A podeszta azt válaszolja, hogy a fordítást csak a napokban kapta meg s figyelmezteti a felszólalót arra, hogy a képviselő-testület már tiltakozott ez ügyben.

Serdoz előadja, hogy a városnak három szavazókerületre való beosztását a kormány már jóváhagyta s azt a módosítást tette, hogy a vasut külön kerületet képezzen. Az összeíró bizottságok megválasztását a ma déli ülésre halasztotta a bizottság.

— **Előléptetés a Déli Vasutnál.** A Déli Vasut igazgatósága a Bécsben tartott legutóbbi üléséből folyóan Büchler Lipót fiumei főellenőr-állomásfőnököt az 5000 korona fizetési fokozatba léptette elő.

— **A bejelentő hivatal.** A városi rendőrség bejelentő hivatala, melyet a Parini utcába helyeztek át, a nyár folyamán a következő hivatalos órarendet léptette életbe: hétköznapokon az idegenek bejelentése déli-éltől 8—12-ig, vasárnap és ünnepeken déli-éltől 9—11-ig történhetik. A munkások és eselédék bejelentését csakis hétköznapokon reggel 8-tól déli 1-ig fogadják el.

— **Az Unione katasztrófája.** Tegnap részletesen megemlékeztünk az Unione olasz gőzös katasztrófájáról, mely a Rocca di Palazzuolo egyik vizalatti szirtjébe ütközött és 5 perc alatt elsüllyedt a nélkül, hogy a segítségére siető Tihany bármit is tehetett volna az érdekében. Mint most értesülünk, a hajót buvárok fel fogják robbantani, mert mostani helyzetében veszedelmes ah ajózásra. Albanese Mihály, az Unione parantsnoka azzal védekezik, hogy a szirtet semmi sem jelzi, így a katasztrófa könnyen előfordulhatott.

— **A női kereskedelmi tanfolyam.** — Egyik helyi lap azt írta, hogy a jövő szeptemberben városi női kereskedelmi tanfolyam nyílik meg. Illetékes helyről azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a jövő évben az állami felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos olasz és magyar nyelvű női kereskedelmi tanfolyam megnyitását tervezik, ha erre elegendő hallgató jelentkezik.

— **Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Fiumei Fiókjá, Fiume.** Amint halljuk, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, hazánk ezen legnagyobb pénzüzete, mely 172 millió 400.000 korona saját tőkével rendelkezik, — f. h. 4-én nyitja meg itteni fiókját, Piazza Dante 2. szám alatt.

Még egy felségsértőt fogtak el Abba-ziában. Gerl, abbázai rendőrfelügyelő tegnap elfogta Krisztoforovics Dusán 22 éves nagybeeskereki születésű fodrászsegédet, mert a sarajevoi merényletet dicsőítette és azt mondta, hogy az ő királya Péter. Krisztoforovics ugyan a rendőrség előtt tagadta a vádat és csak annyit vallott be, hogy ő szerbnek mondta magát és az események miatt sem tagadja meg szerb nemzetiségét, de több tanu egybehangozón ellene vallott, s miután a felségsértő kijelentések beigazoltattak, Krisztoforovicsot letartóztatták s beszállították a voloscai járás-bírósághoz.

— **Baleset a fürdőben.** A susáki Jadran fürdőben tegnap délután egy uriaszonyt uszás közben rosszlét ért, úgy hogy elvesztette erejét s a víz alá merült. Egy fürdőző idősebb férfi utána uszott s a fürdő egyik alkalmazottja segítségével kimentette. A kimentett nő ekkor már teljesen eszméletlen volt s csak nagysokára tudott magához térni.

— **A kikötőből Julius 3.** Érkezett: Barletta olasz gőzös Velencéből, 600 zsák korpával és 24 bál jutával; Orsova magyar gőzös Methilből, 5400 tonna kőszénél; Leopolis osztrák gőzös Alexandriából, 20 láda dohánynyal, 135 bál gyapottal, 249 zsák val loneával, 100 hordó gyantával, 14 zsák réz-zel, 11 bál papírral; Meran osztrák gőzös Triesztből, üresen.

Indult: Barletta olasz gőzös Bariba, 20 tonna fával és 50 hordó olajjal.

— **Cselédek bejelentése.** A rendőrbíróság 120 munkaadó ellen eljárást indított, mert elmulasztották cselédjeiket bejelenteni.

— **Balesetek.** Fucsak Mátyás 48 éves köműves tegnap a szabadkikötőben szerencsétlenül járt. Egy súlyos vasablak zuhant rá, amely összezúzta két ujját. A kórházba vitték.

Prencich István 17 éves munkás tegnap munkája közben elesett, minek következtében a hátán és bal lábán könnyebb természetű sérüléseket szenvedett. A kórházban részesítették első segélyben.

Sanziker Renato 24 éves mechanikus tegnap egy vésővel súlyos sérülést ejtett a bal kezén. A mentők kötötték be sérülését.

Szodenk Ferenc 17 éves bádogoslegény tegnap a lakásán dolgozott. Munka közben súlyos sérülést ejtett egy szerszámmal a bal karján. A kórházban részesítették első segélyben.

+ **A nemzetközi kereskedelmi szerződések előkészítése.** A legközelebb lejáráó kereskedelmi szerződések ügye rendkívüli fontosságuknál fogva egész Középeurópa államait erősen foglalkoztatja. Az 1917. esztendő, úgy látszik, gyökeres változást fog előidézni a szerződéses államok egymásközi forgalmában, legalább erre mutat az a nagy felkészülődés, amely a kontinentális államok kormányhivatalaiban folyik. Franciaország kereskedelmi minisztere is most be-sátott ki egy idevonatkozó rendeletet, melyben felszólítja az összes kereskedelmi kamarákat, valamint kereskedelmi és ipari érdekképviselőket, hogy tegyék megfontolás és tanulmány tárgyává az 1917. évben a külállamokkal kötendő szerződések ügyét és különösen szerezzék be mindazoknak a ki-vitellel foglalkozó cégeknek és vállalatok-nak véleményét és javaslatait, amelyek az egyes termelési ágakban nevezetesebb szerepet töltenek be. A miniszter különös figyelmébe ajánlja az érdekképviselőeknek,

hogy kísérjék figyelemmel azokat a kereskedelmi szerződéses tárgyalásokat, amelyeket Németország folytat Magyarországgal, Ausztriával, Olaszországgal, Belgiummal, Romániával és Szerbiával az 1917. évben le-járáó kereskedelmi szerződések reformja vagy revíziója tárgyában, mert ezeket a megállapodásokat a maga részéről is fokozott figyelemben kívánja részesíteni. Amíg külföldön mindenütt nagy buzgalommal és lendülettel folynak ezek az előkészítő munkálatok, addig nálunk alig egy-két testület foglalkozik komolyan ezekkel a nagyjelen-tőségű kérdésekkel.

x **Kirándulások az Auszto-Croata rt. Siavija szalongozósével:**

Szombaton: Brioniba, ind. Fiuméből 7.30, Abbáziából 8.20, Lovranából 8.40 órakor. Visszaérek. Lovranába 8.40, Abbáziába 9, Fiuméba 9.40 órakor. Lunch a hajón. Jegy felnőtteknek 14, gyermekeknek 9 korona.

+ **Megegyeztünk a szerb kormányval a keleti vasutakról.** A szerb kormány, nyilván a sarajevoi események hatása alatt, váratlanul nagy engedékenységet tanusított a keleti vasutak ügyében, mert mint Belgrádból jelentik, az utolsó két nap alatt elfogadta az osztrák és a magyar kiküldöttek előterjesztéseit, úgy hogy a megegyezés a keleti vasutakra vonatkozólag véglegesnek tekinthető. A keleti vasutak szerbiai vonalai a szerb állam tulajdonába mennek át és a kormány a vasuttársaságnak fizetendő 42 millió korona kártérítéssel kívül bizonyos tarifális engedményeket is tesz az Ausztria-Magyarország és Szerbia között levő vasuti forgalom részére.

— **Az Osztrák-Lloyd juliusi menetrendje.** Földközi tengeri szolgálat: A thesszáliai A és B vonalak hajói, amelyek minden pénteken indulnak Triesztből, hetenként — felváltva rakodnak Fiumében indulás előtt a menetrendben előirt összes körülbelül egy héttel a Triesztből való el-kikötők részére.

A görög-levantei A és B vonalak hajói, amelyek minden vasárnapon indulnak Triesztből, hetenként felváltva rakodnak Fiumében, egy héttel a Triesztből való elindulás előtt a menetrendben előirt összes kikötők részére.

A sziriai A és B vonalak hajói, amelyek minden vasárnapon indulnak Triesztből, hetenként felváltva rakodnak Fiumében, egy héttel a Triesztből való elindulás előtt, a menetrendben előirt összes kikötők részére.

Océán szolgálat: A kalkuttai vonal hajói, amelyek minden hónap 5-én és 20-án indulnak Triesztből, Fiumében 10 nap pal az elindulás előtt rakodnak a menetrendben előirt összes kikötők részére.

A kobei vonal hajói, amelyek minden hónap 10-én indulnak el Triesztből, Fiumében a megelőző hónap utolsó 10 napján s nappal meghosszabbítatik.

Földközi tengeri szolgálat: A görög levantei A vonal hajói a következő kikötők részére rakodnak:

Korfu, Patrasz, Zante, Calamata, Pireusz, Sira, Vathy, Scio, Cesmé, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Konstantinápoly, Haidar-Pascha, Ineboli, Samsun, Kerassonda, Batum.

Görög levantei B vonal: Korfu, Patrasz, Argosztoli, Calamata, Cerigo, Pireusz, Sira Vthy, Scio, Cesmé, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Gllipoli, Konstantinápoly, Ineboli, Samsun, Kerassonda, Trebisonda, Bizeth és rakodnak a menetrendben előirt összes ki-

kötők részére, szükség esetén a rakodási idő Trebisonda, Bizeh és Batum.

Thesszáliai A vonal: Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Dedeagacs, Dardanelli, Konstantinápoly, Burgas, Kostanza Odessza.

Soriai A vonal: Alexandria, Port-Said, Jaffa, Caifa, Beiruth, Tripolisz, Aleszandretta, Mersina, Larnaca és visszatéréskor Limasol.

Océánszolgálat: Trieszt—Calcutta-i vonal. Port-Said, Suez, Port-Sudan, Djibouti, Aden, Karachi, Colombo, Madras, Rangoon és Calcutta.

Thesszáliai B vonal: Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Nicolajeff.

Soriai B vonal: Alexandria, Port-Said, Volo, Szaloniki, Cavalla, Lagos, Dedeagacs, Dardanelli, Konstantinápoly, Odessza és Jaffa, Caifa, Beiruth, Tripolisz, Limasol, Larnaca és Mersina, visszatéréskor Aleszandretta.

Trieszt—kalkuttai teherforgalom: Port Said, Suez, Aden, Karachi, Colombo, Mad-Kobe és visszatéréskor Moji.

Trieszt—kobei vonal: Port-Said, Suez, Aden, Karachi, Bombay, Colombo, Penang, Singapore, Hongkong, Shangai, Jokohama, Rangoon és Kalkutta.

TOZSDE.

	Jul. 2 zárlat	Mai árt. 1/2 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	770.—	
Osztrák hitelrészvény	593.50	
4%-os koronajáradék	79.50	
Osztr.-magy. államvasut	674.50	
Jeizálogbank	391.—	
Leszámitolóbank	475.—	
Hazai Bank	268.—	
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	473.—	
Rimamurányi	605.—	
Salgótarjáni	662.—	
Közuti Vasut	562.75	
Városi Villamos	307.50	
Adria	570.50	
Déli Vasut	79.—	
Magyar Cukoripar	2200.—	
Rizsgyár	3680.—	
Budapesti Gabonatőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza október	12.75	
Buza áprilisra	12.98	
Rozs októberre	9.25	
Zab októberre	7.65	
Tengeri júliusra	7.36	
Tengeri augusztusra	7.53	
Tengeri májusra	7.30	
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	596.—	
Magyar hitelrészvény	772.—	
Osztrák magy. államvasut	670.50	
Déli Vasut	—	
Alpesi	783.50	
Skoda	—	
Osztr. koronajár	81.50	

Fiumei és triezzi értékek:

	Legutóbbi köté- sek átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	115.—
Litorale Bank és Takarékpénztár	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
"Indeficienter" tengerhajóz.	250.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Ált. Forgalmi r. t. régi	—
uj	—
Magyar Olajgyár	200.—
Austro-Americana	225.—
Navigazione Libera Triest	563.—
Osztrák Lloyd	574.—
Stabilimento Tecnico	9600.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	392.—
I. Trieszti Rizsgyár	476.—
"Kerka" daimát vízművek r. t.	401.—
Spalato Portland Cement	301.—
Assicurazioni Generali . . . . . Nap.	846.—
Riunione Adriatica	3590.—

A főherceg rákócianus buzogánya.

— Fiumei emlékek. —

Vagy hét éve ennek a történetnek. Gróf Nákó volt a fiumei kormányzó, Wickenburg István a vicegubernátor. Ősz volt, a ragyogó, meleg adriai ősz, mikor arany lávaként ring a mi tengerünk hulláma és másodsor borul virágba a tengerpart, mag noliák édes szagával terhes a levegő.

Messer Bettanin, a hófehér haju, a francia marquisként finoman fürge olasz boltjában, ott a Via Andrásyn, kutattunk a régi hollandus metszetek, töredezett ódon etruszk cserepek, csipkésen gyöngye veleneci láncok között.

Egyszerre egy szélesvállu, lódenruhás férfi lép be az ajtón. Barnára égett arcu ember, vidám, élénk, kék szemekkel s hangosan köszönt rá olaszul az öreg boltosra:

— Jó napot, öreg ur!

Bettanin felesége felkiált szapora foházkodással:

— Jaj, Jézus szent vére, Madonna, a trónörökös!

A lódenruhás férfi tréfásan fenyeget: — Bárcsak volnék, drága asszonyom, de dehogy is vagyok. Én egy jámbor osztrák kereskedő vagyok, aki vásárlók, ha olcsón adnak. Bettanin mester, ugy-e megérti, hogy én egy egyszerű kereskedő vagyok.

A fehér talián meghajlik:

— Uram, ön mindig az, akinek mondja magát!

Tehát rendben a dolog. Ez az ur egy kereskedő, vidám osztrák fiu, miért ne tart-suk annak?

Jönnek, mennek az idegen vásárlók, rá sem néznek a lódenruhás férfira, nyugodtan megtárgyalhatjuk, hogy ez a bizánci Mária hamis, sőt nagyobb részük már antik hamisítvány, elbeszéljük, hogy az öreg Bettanint vidám emberek becsapták reklám bankókkal, amelyeket mint Kossuth-bankókat vásárolt, meg több ilyesmit beszélünk.

Ott fekszik a sarokban egy rákócianus buzogány. Markolóján rézbe verve: Pro libertate. Hétágu szakállán veres foltok, talán még a vérrozsda nyomai.

— Ez érdekes dolog, padron, — mondjuk a lódenruhás férfinak, — a Rákóczi-kor emléke, ezt érdekes volna haza vinni!

A lódenruhás barátunk meglepetti: — Mond valamit. Látja, nekem magyar földön is lesz egy nagy boltom. Bizony meg veszem én és magammal viszem abba az üzletbe, hátha el akarják venni . . . És nevetett hozzá édesen, mintha tényleg olyan nagy vágya volna megkapni azt a boltot.

Bettaninné is kedvet kapott közben a tréfára és odajön:

— Látja, padron, milyen jól ad el ez az ur, pedig nem is próbálta, vigye el majd az üzletébe . . .

A kékszemű férfi rávereget az öreg olasz asszony vállára:

— Itt a kezem, elviszem, ha jön . . .

Ebben a percben belépett a boltba egy karesu asszony, egy fiatal fiuval, a kis gróf Nostitz volt, akkor még nautikás növendék a haditengerészetnél, ma sorhajóhadnagy.

Az osztrák kereskedő nagy vidáman szól:

— Gyerünk innét asszony, annyit vásároltam, hogy nem is marad pénzem a hazautazásra.

Még egy darabig maradtak, aztán a fiatal asszony, a kis gróf Nostitz-cal kísért még a városba, mi pedig a lódenruhás férfival elmentünk a Piazza Adamichon levő Schenk-kávéházig, hol még egy negyedórát időztünk.

E nap estéjén Wickenburg István vicegubernátor vacsorára volt hivatalos Lovranába Ferenc Ferdinánd főherceghez és feleségéhez. Másnap elmondta a gróf Bettanin mesternek, hogy a trónörökös milyen jól érzete tegnap magát abban a kis ódon boltban.

A dolog érdekessége ellenben csak most következik.

Ugy ahogyan itt most elmondtuk mind-ezeket, úgy elmondtuk egy lap hasábján akkoriban, menten, ahogy történt az eset. Jó néhány nap mulva Bettanin kap Bécsből egy levelet. Egyszerű fehér papíron, ceruzával, aláírás nélkül. Azt mondja a levél:

— Bár, aki a napokban önnél járt, tény leg nem az, akinek gondolják, azért mégis mondja meg annak az urnak, akivel az a kereskedőember találkozott, hogy hálás szívvel gondol a meleg sorokra és ha meglesz az az üzlet, nem fogja elfelejteni ígéretét.

. . . Évek teltek el, mikor pár hét előtt, a külügyminiszterek találkozója idején találkoztunk az öreg Bettaninnal. Azt mondja nekünk:

— Uram, emlékszik-e még . . .

— Emlékszem, bizony, csak őrizzük meg a levelet jól, ha majd király lesz a mi barátunk . . .

Messer Bettanin, nézzen ki a szünke tengerre, melyet ködbe borít az esős szünke pára. Sötét hajók usznak a tengeren, lobogódisz helyett fekete karvalyként szálló nagy sötét logobó a főárbocon és közepütt az óriás sötét hajó, mint valami testet öltött végzet. A kék szemek bezárultak, a mosoly elfagyott, martirok töviskoronája lett a ragyogó királyi koronából . . .

Simó Ferenc.

Velence Szt. Márktér Ortes Rosa és Tsa.

— kávéháza és cukrászdája. —

A legelőkelőbb társaság és az idegenek találkozó helye.

— Estéknél zenehangverseny. —

Nyomatott: Zustovich Elemér „Polinnia” nyomdájában.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó vállalat (Murai Jenő).

A „QUARNERO” Városi Fürdő étterme és Kávéháza.

Minden vasárnap d. u. 4 órától hangverseny.

VIRGILIO VIRGILI mester zenekara hangversenyez

Kőbányai sör, legjobb borok, izletes konyha!

A n. é. közönség gyakori látogatását kéri

Panny Ferenc, bérlo.

Távirat — Telefon.

A NAGY TRAGÉDIA.

A trónörökospár tragédiájáról ma a következő jelentéseket vettük:

Rekviem.

BÉCS, jul. 3. Krobotin közös hadügyminiszter rendeletére negyedikén minden katonai állomáshelyen ünnepélyes requiem fog tartatni.

Az árvák.

BÉCS, jul. 3. Az elhunyt trónörökospár három árvája nagynénjük, Chotek Henriette hercegnő kíséretében ma délután Bécsbe utazik és szombatig a Belvederében száll meg. Ma este ki fogják vinni őket szülőik koporsóihoz, hogy ott imádkozhassanak.

A német nagykövet audiencián.

BÉCS, jul. 3. A király tegnap este hat órakor külön kihallgatáson fogadta Tsirsky német nagykövetet.

Ujabb letartóztatások.

BÉCS, jul. 3. Az utolsó három nap alatt letartóztattak két horvátországi szerbet, egy csehét és két bécsit, mert dicsőítették a merényletet.

BÉCS, jul. 3. Tegnap és ma több egyént elfogtak ama gyanu alapján, hogy veszélyeztetik a temetésre érkező idegen fejedelmek életét.

SARAJEVO, jul. 3. Nikoles kereskedő segédet lázításért letartóztatták és a rögtön ítélő bíróság elé állították. Ügyében még eddig nem ítélték, mert előbb az ügyésznek kell végezni a sa az ügyész kiderítette a tényállást és megállapította a minősítést, átküldi a bírósághoz, mely rögtön összeül ítélőhatalmára. Ha az ítélet halálos lesz, ez esetben a delikvenst az ítélettől számított két órán belül ki kell végezni. Ítéletet természetesen csak akkor lehet hozni, ha a vád teljesen beigazolódik.

Az árvák anyagi helyzete.

BÉCS, jul. 3. A Zeitz jelenti: Az új trónörökös tegnap audiencián volt a királynál és ez alkalommal rendezték az árvák anyagi helyzetét. Ugyanis az elterjedt hírekkel ellentétben a tényleg hátrahagyott vagyon csak két millió értékű. A király ezért évi apanázst ad a gyermekeknek. Az új trónörökös ünnepélyesen megígérte, hogy ha király lesz, szintén folyósítja az apanázst.

A trieszti börze.

TRIESZT, jul. 3. A börze igazgatósága tegnap ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a tőzsdét ma zárva tartja a koszorút küld az elhunyt trónörökospár koporsójára.

Emlékszobrot!

SARAJEVO, jul. 3. A Tagblatt egy emlékszóbor felállítására végett gyűjtést hirdetett és első felhívására 2500 korona gyűlt egybe. Ujabb adományok egyre érkeznek.

Összeesküvés.

BUDAPEST, jul. 3. A M. T. I. jelenti Sarajevóból, hogy az eddigi vizsgálat folytán minden kétséget kizáró módon kitűnt, hogy a merénylet összeesküvés eredménye.

Teljes hálószoza

asztallal és székekkel elutazás miatt olcsón eladó. Megtekinthető via Fratelli Branchetta I. sz. I. emelet.

A két merénylőn kívül még számos embert, többnyire fiatalembereket tartóztattak le, akikről épúgy megállapítható, hogy a belgrádi Narodna Obrana bérelte fel őket a merénylet elkövetésére és látta el őket bombákkal és browning revolverekkel. Megállapítható továbbá, hogy a vádlottak a feladatot elvállalták.

Incidens a bécsi szerb követ lakása előtt.

BÉCS, jul. 3. Tegnap délután kellemetlen látvány hozta indulatba a bécsi szerb követség közelében járkálók. A követség lakába szerb zászlót tűztek ki, igen kesz gyászfénylappal. A kerületbeli tanácsosok közül többen követelték a ház tulajdonosától, hogy vagy vonassa be a zászlót, vagy pedig vónják be teljesen fekete fénylappal. Tényleg rövid idővel azután a követ a háztulajdonos kérelmére, teljesen bevonatta feketével a zászlót.

Még nem intervenáltak.

BUDAPEST, jul. 3. A Pester Lloydnak táviratozzák Bécsből: Azon híresztelésekkel szemben, hogy a monarchia Belgrádban megtette volna a kellő lépéseket, beavatott körökben kijelentik, hogy e tekintetben jelenleg még nem határoztak.

Statárium.

SARAJEVO, jul. 3. Tegnap már több embert tartóztattak le olyan büntettek miatt, amelyek a rögtönítélő bíróság elé tartoznak, de nem fognak ellenük statárialiter eljárni, egyrészt azért, mert vétükük nem olyan súlyos és mert az általános izgalomban itt valóságos feljelentési mánia tört ki, aminek következtében a hatóság a feljelentések legnagyobb részét óvatosan fogadja.

Szerb fenyegetődzés.

BELGRÁD, jul. 3. A radikális pártok vasárnap nagyszabású gyűlést akarnak tartani, hogy tiltakozzanak a Boszniában és Horvátországban történők ellen. Egyes ellenzéki vezetők azzal fenyegetődznek, hogy ha a szerbek üldözésével Boszniában hamarosan föl nem hagynak, ezt Szerbiában az osztrák és magyar alattvalók fogják megérezni. A kormány a vasárnapi népgyűlést aligha fogja megengedni. A lapok egyre hevesebb támadásokat intéznek a monarchia ellen.

Szerb vélemény.

BELGRÁD, jul. 3. A Piemont nevű belgrádi lap azt állítja, hogy ha a trónörökös nem éppen a szerb nemzeti ünnep napját választja Sarajevoba való bevonulása napjánul, úgy még ma is élhetne. A merénylő 19 éves diák, aki hazáját az örületig szerette.

Megható jelenet.

BÉCS, jul. 3. Beavatott helyen beszéltek a trónörökös hétfői audienciája igen megalázó volt. Ő felsége megölelte Károly Ferenc Józsefet és így sóhajtott fel:

— Uram Istenem, ne engedd, hogy ezt a fiatal embert is tuléljem!

Az előszobában levő méltóságok megaláztatottan látták, hogy a trónörökös könnyezve jön ki a felség szobájából.

A szerbek ellen.

ZARA, jul. 3. Metkovics kerületből jelentik, hogy a horvát lakosság tüntetéseket rendez a szerbek ellen. Fort Opus községben a görög-keleti kápolnát erősen megrongálták. A hatóságok intézkedéseket tettek a további kihágások megelőzésére.

ESZÉK, jul. 3. Djakovóban tegnapelőtt újabb és az előzőknél hevesebb tüntetések voltak a szerbek ellen. Bródban, hol minden szerb házat megrongáltak, kihirdették az enyhébb ostromállapotot.

BELGRÁD, jul. 3. A Balkán követeli a szerb kormánytól, hogy tiltakozzék a szerbek üldözése ellen. A Tribuna jelentése szerint az Omladina tiltakozó gyűlést akar tartani.

Kiutasítások.

SARAJEVO, jul. 3. Bosznia területéről egymásután utasítják ki az idegen alattvalókat. Eddig körülbelül 4000-et utasítottak ki.

Vilmos császár.

BÉCS, jul. 3. Vilmos császár elmaradása mindenütt óriási feltűnést keltett. Mint most közlik, Vilmos császár azért nem jött, mert Ferenc József királyt meg akarták kimélni a fogadtatás fáradalmaitól.

Merizzi állapota.

SARAJEVO, jul. 3. A merénylet alkalmával súlyosan megsebesült Merizzi alezredesnek injekciót kellett beadni, mert rajta merevedés tünetei mutatkoztak.

A gyilkosok vallomása.

SARAJEVO, jul. 3. A vizsgálóbíró előtt tett vallomásokból mindjobban kiviláglik, hogy Kabrinovics és Princip régebben is összeköttetésben állottak egymással. Mai kihallgatásukkor elmondották, hogy a bombák előzetesen Tuzlán voltak elrejtve, onnan Hadzsijicére vitték. Itt Ilic tanító rejtette el a bombákat, melyeket a merénylet napjának reggelén vettek magukhoz.

Kabrinovics ma megváltoztatta tegnap tett vallomását és kijelentette, hogy Prbicsevics Milánnal nem állott összeköttetésben.

A büntársak.

SARAJEVO, jul. 3. A rendőrség megállapította, hogy a megszökött büntársak közül kettő már Szerbiában van.

Diplomáciai tárgyalások.

BÉCS, jul. 3. A monarchia a gyilkosság ügyében diplomáciai tárgyalásokba bocsátkozik a szerb kormányval. A monarchiának az a szándéka, hogy az ügy lehetőleg békés uton kielégítő megoldást nyerjen.

A holttestek Bécsben.

BÉCS, jul. 3. A trónörökospár holttestei tegnap este Bécsbe érkeztek. Ma reggel állították fel a ravatalt, melyhez sok ember zarándokol. Fél 10 órakor érkezett meg az udvar. Az új trónörökös Augustza főhercegnő mellé ült és sokáig mereven nézte a két koporsót, majd arcát a kezeibe temette és hangosan imádkozott.

Richter cipői legegánsabbak és a legjobbak
RICHTER FERENC cipész mester Fiume Corso 37, Abbazia Reichstrasse 39.

A temetés.

BUDAPEST, jul. 3. A kormány dél-
előtt 9 óra 40 perkor indult Bécsbe, a főren-
diház és az ellenzéki képviselők délben in-
dultak.

Belgrád a bűnös.

BUDAPEST, jul. 3. A fővárosi rendőr-
ségen jelentkezett egy Grecsák János nevű
fiatal ember. Elmondta, hogy Belgrádban
már régóta monarchia-ellenes összeeskü-
vést terveznek. Az összeesküvők között elő-
kelő belgrádi emberek, kereskedők, magas-
állású katonatisztek és a szerb szkupstina
tagjai szerepelnek.

Vilmos császár gyengélkedik.

BERLIN, jul. 3. Vilmos császárnak zsá-
bája támadt, mely járásában akadályozza.

Az új trónörökös.

BECS, jul. 3. Jól értesült körök a cá-
folatokkal szemben is hangoztatják, hogy
Bardoff ezredest rövidesen az új trónörö-
kös katonai irodájába fogják beosztani.

Vilmos császár Bécsben.

BERLIN, jul. 3. Vilmos német császár
julius második felében meg fogja látogatni
Schönbrunnban Ferenc József királyt.

Vilmos császár utja.

BERLIN, jul. 3. Vilmos császár hétfőn
indul el az észak-tengeri útjára.

A Mona Lisa tolvaja.

ROMA, jul. 3. Leonardo da Vinci re-
mek művének, a Mona Lisának, tolvaja, Pe-
ruggia nem sokáig lesz már börtönben,
mert valószínűleg királyi kegyelmet kap.

Leleplezett orosz forradalmárok.

SZENTPÉTERVÁR, jul. 3. Az itteni
orosz rendőrség forradalmi szervezetnek
jött a nyomára. 150 embert letartóztattak.

Halálos ítélet.

BRUNN, jul. 3. Az itteni esküdtszék
kötél általi halálra ítélte a 64 éves eimano-
witzki illetőségű Kocourek Jakabot, mert a
feleségét meggyilkolta.

Áradások Anatóliában.

KONSTANTINÁPOLY, jul. 3. Ana-
toliában áradások nagy károkat okoztak. A
lakosság veszteségét 20 millió frankra be-
csülik.

Összeütközés a bolgár-román határon.

BUKAREST, jul. 3. Az Ibrahim Male
mellett dolgozó román határkijelölő bizott-
ságra bolgár határőrök rálóttak. Egy ro-
mán katona meghalt, egy másik megsebe-
sült.

Szerbia és Montenegro unioja.

BUKAREST, jul. 3. A Bukarestben
megjelenő Seara című lap szerint a cár
konstancai látogatása alkalmával ment ha-
tározatba Szerbia és Montenegro egyesü-
lése, melynek első fázisa volt Péter király
visszavonulása. A cár állítólag megegyez-
tett Károly királylyal, hogyha a monarchia
mozgósít, Románia is elrendeli a mozgósít-
tást. Megállapodtak abban is, hogy a buka-
resti béke évfordulóján: július 28-án Szer-
bia, Montenegro és Görögország uralkodói
Bukarestbe mennek és ott Károly király-
lyal együtt megegyeznek Szerbia és Mon-
tenegro egyesülésében és ezt proklamálják.
Nikita lemond és az egyesült ország királya
pedig Sándor lesz. Ugyanekkor az uralko-

dók abban is megegyeznek, hogy ha a mo-
narkia és Bulgária tiltakozik az ellen, ak-
kor hadseregeiket egyszerre mozgósítják.

A Seara azt állítja, hogy az egyesülés
befejezett dolog, mert a monarchia Bulgá-
riával nem elég erős ahhoz, hogy szembe-
szállhasson négy balkáni állammal és Orosz
ország hadseregével.

PARI, jul. 3. Itteni diplomáciai körök-
ben kijelentik, hogy a Figaro-nak Szerbia
és Montenegro egyesüléséről szóló híre üres
fantazmagória. A két ország uniójáról már
csak azért sem lehet szó, mert Ausztria-
Magyarország ezt a leghatározottabban el-
lenezné.

Az albániai események.

PARIS, jul. 3. A Figaro jelentése sze-
rint az albán fölkelők követelése a követ-
kezők:

1. A fejedelem lemondása.
2. Vallási garanciák.
3. Török delegátus kinevezése a nem-
zetközi ellenőrző-bizottságba.
4. A nép megkérdezése abban az eset-
ben, ha új fejedelmet választanak.

ROMA, jul. 3. San Giuliano márkí
Turkhan basát mára konferenciára hívta
magához. Ezen az értekezleten Aliotti kö-
vet is résztvesz.

DURAZZO, jul. 3. Elbasszánból jelen-
tik: A szerb határt folytonosan álrühás
szerb katonák csapatai lépik át, melyek
egyesülnek a fölkelőkkel. Ochridán át több
mint nyolcszáz katona jött Albániába. Itt
az a hír van elterjedve, hogy szerb csapa-
tok átlépték a határt és több albán helysé-
get megszállottak (!)

DURAZZO, jul. 3. A helyzet változat-
lan. Hír szerint Prek Bib Doda a mirditák
legnagyobb részével Alessioba vonult visz-
sza, míg a malisszorok a Mati folyónál álla-
nak. Prek Bib Doda, hír szerint azt kérte,
hogy ismét Sijak ellen vonulhasson. Valo-
nában újabb önkéntes csapatok gyülekez-
nek.

ROMA, jul. 3. Turkhan pasa, albán mi-
niszterelnök Rómában tartózkodik. Egy új-
ságitó előtt tett nyilatkozatában a többek
közt kijelentette, hogy bár Albánia helyze-
te nem mondható épen rózsásnak, mégis van
remény arra, hogy hamarosan helyre áll a
béke.

A mexikói zavarok.

NIAGARA FALLS, jul. 3. A békeköz-
vetítő konferenciának az volt a szándéka,
hogy tanácskozásait bizonytalan időre elna-
polja. Az Egyesült-Államok kormánya at-
tól kezdve, hogy a tervezett elnapolást a
tárgyalások megszakításának lehetne értel-
mezni, a konferencia együttmaradását ja-
vasolta. Erre a délamerikai delegátusok el-
utazásukat egy nappal elhalasztották.

Alakult 1857. 208 milliós alap.

I. Magy. Ált. Biztosító Társaság

Fiumei és tengerparti képviselőség: Fiume,
Riva Cristof. Colombo, Bacich palota I. em.
(Telef. 17-57).

Életbiztosítás, tűz-jég-, betörés és száll-
ítmányi kár elleni biztosítás a legjutá-
nyosabb alapon. Gyors folyósítás.

Minden a kibordás vagy a szétküldés
körüli felmerülő panaszt telefon, vagy leve-
lezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk be-
jelenteni.

**CIGALE-Lussinpiccolo
Seress - penzió**

Téli és nyári üdülőhely. — Tengeri fürdő.
— Magyar otthon. — Kivánatra prospek-
tust küld. — Mérsékelt árak. — Távirati
cím: Seress, Lussinpiccolo.

**Pesti Magyar
Kereskedelmi Bank
Fiumei Fiókja**

Alapított 1841.
Részvény és tartaléktőke
Kör. 171.400,000

Elfogad betéteket takarékkönyvec-
skékre és folyószámlára.
Váltóüzlet.
Üzletköre ezenkívül a bankszakma
összes ágaira kiterjed.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank
Fiumei Fiókja
Piazza Dante 2. szám.

„KANTIDRAI“ fürdő vendéglő.

Kert a tengerparton.
A világhírű Ujvidéki Énekes és Zeneegylet
hangversenye!

Fedett helyiség rossz időjárásakor! Kifogás-
talan kiszolgálásról s szolid árakról biztosít

Csurda Adolf, vendéglős.

Június 14-én megnyílik

„Konstantinápoly“ - Vendéglő

FIUME, Piazza dei Mercati 5. sz.

(a halcsarnok mellett.)

— Kitűnő konyha, jó borok, olesó árak. —

Különlegesség: friss halak, rákok, osztriga!

Giov. Fabio, vendéglős.

**Susák-Pecsinén a szálló
és penzióval egybekötött
nagy Jadran-fürdő.**

A Jadran-fürdő Pecsine legszebb he-
lyén (a Sablich-villa és a Gál-villa között)
van. 400 kabin, napfürdőkre alkalmas part.
Kitűnő buffet, legnagyobb kényelem.

SZÁLLODA ÉS PENZIÓ

50 elegánsan és kényelmesen berendezett
szobával. Remek kilátás a Quarneróra. Sa-
ját villanyvilágítás. Vendéglő elsőrendű
házi konyhával. Mérsékelt árak. Állandó
autobusz-szolgálat. Autobusz-járatok Fiu-
méba minden vonat érkezéséhez és indulá-
sához. Nyári és téli idény.

Bővebb felvilágosítást a „Jadran“
nagyfürdő igazgatósága ad Susák-Pecsinén
Telefon 214.

VILLA JEZICA ABBAZIA

Reichstrasse
a központban, 3 perenyire a mólótól, minden
comforttal, szép szobák balkonnal, kilátás-
sal a tengerre, mérsékelt árak.

Felvilágosítást nyújt: Diefenbach Elza.

KÖZGAZDASÁG.

—o—

+ Olaszország külkereskedelme 1913-ban. Genovai főkonzulátusunk írja 1913. évi jelentésében: A hivatalos olasz statisztika az 1913. évi behozatalt 3.638.270.589 lírára teszi, ami 63.651.527 líra csökkenést jelent az előző évhez képest. A kivitel ellenben, amely 1913-ra vonatkozólag 2 milliárd 503.913.622 lírának van felvéve, 106.986.330 líra emelkedést mutat 1912-höz képest. A külkereskedelmi mérleg ehhez képest 1 milliárd 134.356.967 lírával passzív volt és 170 millió 537.857 lírával javult 1912-höz képest. Azok az áruk, amelyek behozatali értéke meghaladja a 100 millió lírát, a következők: élelmiszerek (millió lírákban) 503, kőszén 389, pamut 323, fa 131, gépek stb. 118, gyapju 106, nyersselyem 100.

A külkereskedelmi statisztikai adatokból azt láthatjuk, hogy az árukereskedelem Olaszországra nézve nem volt kedvezőtlen, ami annál nagyobb súlytal esik a mérlegbe, mert az általános üzleti pangáson kívül számos más kedvezőtlen körülmény is hátráltatta a kereskedelem vérkeringését, u. m. a lybiai háboru, a balkán-háboru, a dél-amerikai kereskedelmi válság stb. A behozatali országok behozatalát illetve a kiviteli sorrendjében a következőleg helyezkedtek el Olaszország külkereskedelmében. Behozatal: Németország 612.459.000, Anglia 601 millió 091.000, Egyesült Államok 505.618.000 Franciaország 280.875.000, Ausztria és Magyarország 264.120.000, Argentína 173 millió 853.000, Svájc 88.521.000 líra; kivitel: Németország 338.338.000, Anglia 261.112.000 Egyesült Államok 257.677.000, Franciaország 230.880.000, Ausztria és Magyarország 218.839.000, Argentína 190.258.000 Svájc 248.632.000 líra.

+ Franciaország külkereskedelmi forgalma 1913-ban. A párisi osztrák-magyar kereskedelmi kamara 1913. évi jelentése szerint Franciaország külkereskedelmi forgalmának értéke ezer frankokban a következő volt. Behozatal: 8.508.380 (1912-ben 8.280.846). Kivitel: 6.875.387 (1912-ben 6.712.580). Összforgalom 15.383.767 (1912-ben 14.943.426); az emelkedés ezek szerint 1.632.993.

Az 1913-ik év számadatai ideiglenesek, míg az előző éviéek véglegesek. Az ideiglenesen feltüntetett adatok rendszerint alacsonyok és helyesbítésük mindig 9—10 hónappal később szokott történni. Az elmúlt évben az utólagos értékmegállapítás 350 millió frankkal volt magasabb.

A kereskedelmi mérleg passivitása az 1900. évi 589 millió frankra emelkedett: ez

idő alatt csupán egyszer 1905-ben mutatott fel 88 millió aktívát.

A külkereskedelem forgalma 1900 óta majdnem megkétszereződött, azonban a behozatal rohamosabban emelkedik mint a kivitel.

A növekedő behozatal a lakosság emelkedő fogyasztóképességét bizonyítja; a nyersanyag behozatali többletét és a készgyártmányok valamint postacsomagok kivitelének nagyobbodása — amely összesen mintegy 4,2 milliárd frankra rugott — az ipar szép fejlődésére vezethető vissza. A készgyártmányok és postacsomagok kivitelének értéke ma már oly nagy mint amint az összkivitel 1900-ban volt.

A külfölddel való összforgalom 57,8 millió métermázsával, vagyis közel 9%-kal emelkedett, amelyből több mint háromnegyed rész a behozatalra esik. A behozatal súly szerint majdnem megegyezően nagy volt mint a kivitel. Az emelkedésnek egy nagy része az importált gabonára (29,3 millió q az előző évi 17,8 millió q-val szemben) és kőszénre (228,6 millió q az előző évi 199 millió q-val szemben) esik.

Magyar-Horvát tengeri Gőzhajózási R.-T., Fiume

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa), Castelnuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra. Cattaróig csak 24 óra

Fiume-Venzia: hetenként 3—6 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2—3 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyisint Venziaiban és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb.

Fiume-Corfú-Patras kétszer havonként.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. államvasutak városi menetjegyjirodája.

Kohn Sándor

ÉPÜLET- ÉS DISZMŰ-BADOGOS.

Gáz- és vízvezeték berendező

Telefon 160 sz. SUSAK Uskocka ul. 55.

Elvállal. kifogástalanul elkészít és olcsón számít: fürdő-, pince-, konyha-, árnyékszék-, mosdóasztal-berendezéseket és minden szakbavágó munkát.

Rézedény-ónozások és ólomforrasztások!

ALLANDÓ HELYI ÜGYNÖKÖK
KERESTETNEK,

esetleg fix alkalmazással, Ausztria-Magyarországban engedélyezett sorsjegyek árusítására. Ajánlatok: „Mercur címre Brünn, Neugasse 20.

A legajánlatosabb fiumei szálló:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón 2 percnyi-re vasuti állomástól.

Kitűnő konyha és árnyas kert. Fajborok és köbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

APOLLO-SZINHÁZ.

Via Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

Julius 1-től július 15-ig.

Kezdeté pontosan este fél 9 órakor.

Nagy művész-esték a szerződötött elsőrangú attrakciók fellépte.

A bécsi Intim színház vendéjátéka.

Előadás után kabaré szabad bemenettel.

Asszonyok
felvétetnek

jo fizetéssel napi másfél órai délutáni újsághordásra „A Tengerpart“ kiadóhivatalában Gradinata del Sasso Bianco 3. I. em.

„Al Paolo“ c. vendéglő

Via dell' Industria 52. sz.

Izléses magyar koszt. - Jó borok. - Előfizetések ebédre és vacsorára jutányos áron.

Figyelmes kiszolgálásról gondoskodik a tulajdonos: Hönsch Pál.

Tudja Ön már,
: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag!

Budak D.

gyógyszertárában

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

Poleiner János

FIUME

Via della Torre 1. — A görög keleti templommal szemben.

**Ajánlja teljes ruhák-, blúzok- és kel-
lékekhez való selyem — újdonságok-
kal dűsan felszerelt raktárát.**

Sima és himzett **Marquiesette-ek és Creponok**, vala-
mint **himzett és csipkés Volant-ok.**

Kellékekben, mint: szallagok, bordürök, csipkégallérok, rüsch,
passomány és gombokban **naponta érkeznek újdonságok.**

**Nagy választék harisnyákban és
keztyűkben**

Uj nagy Butorárúház.

Mielőtt butort vásárol tekintse meg raktárunkat! Ba-
mulatos olcsó árak! Nagy raktár minden kivitelben!
Ebédló, háló és uriszobák, konyhaberendezések stb.

Butor-Nagyáruház.

Riva Cristoforo Colombo 8. Baccich palota

Uj nagy cipőüzlet

Nagy választéku raktárt tart minden-
nemű férfi-, női-, és gyermekcipők-
ben, valamint mérték szerint gyorsan
szállít

nagyon olcsó áron!

ZSIVKOVICS R. „Páris városához“

FIUME, via Porto 8., a Borsa kávéházzal szemben.

Koller Ferenc,
cipésmester,

FIUME, Via Parini 4 (Braida)

mértékre készít **elegáns francia
és amerikai női, férfi és gyer-
mekcipőt. Orthopéd munkák
és javítások.** Lev.-lapra házhoz
jön.

Austro-Americana

FIUME, Via Negozianti 5.

Rendszeres gyorsgőzsjáratok

**TRIESZT—NEW-YORK és
TRIESZT—KANADA között**

Kajututasok felvétele a földközi tengeri kéjutazásokra és **Dél-
Amerikába.**

Hurcolkodás - Atköltözés

alkalmával, butorok, tükrök, képek,
edények stb. **TÖRÉS- ÉS KÁR-
MENTES SZAKSZERŰ CSOMA-
GOLÁSÁT, OLCSÓN vállalja Kor-
niczai G., üveg-, porcellan- és
lámpakereskedő.**

Via del Porto 1. (Vásárcsarnok
mellett).

Dr. Mahler Sanatórium

ABBAZIA

Szív-, ideg-, nőbetegek, veseba-
josok s **üdülők részére.**

Étrendi kurák: cukor-, gyomor-, belba-
joknál. Hízaló gyógymód

Orvosdiagnostikai vegyi és röntgenlaboratórium.

Hidegvizgyógyintézet, szénsavas-, tengeri és
villamosfürdők. Zander-intézet.

Modern kényelem. Mérsékelt árak.

KIADÓ SZOBA.

Szép szoba, vill. világítás, fürdőhaszná-
lattal, kiadó. Cim: K. M., Grad. del Sasso
Bianco 3., III. emelet.

Fiumei első magyar rizshántoló- és
rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

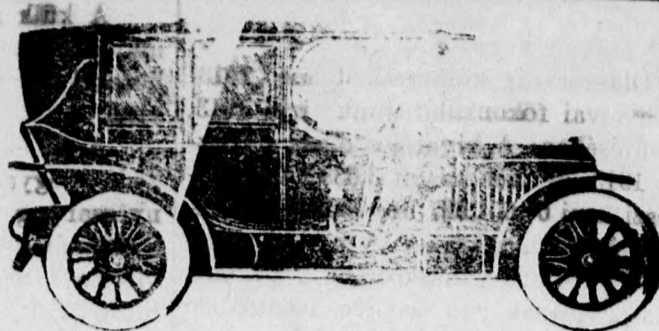
FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Blažek K, és Társa

autogarage és javító műhely

Via Ciotta 5-7 - FIUME - Telef. 858 és 16-73

Automobilok, motociklik, kerékpárok és minden
hazzávaló kellék eladása.

SCHÖN I. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖN I.

Via Carducci 12, II. em.

A legújabb módszer [szerint arc- kéz- ápolás (mani-
cur, villanyos arcmasszás (vibrations massage)
szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyuk-
szemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és
hajmosások a rendelőlakásában is elvégeztetnek.

Telefono 11-89.

Uj nagy butorraktár

Via Galileo Galilei N.o 2 a Dániel molóval szemben.

Nagy raktár fényezett butorokban, egyes darabokban is vala-
mint fényezett és matt butorokból álló szobaberendezésekben, közepes
árak mellett.

Vasbutorok, ablakredőnyök különlegesség fényezett székekben.
Mindennemű kárpítmunkák, javítások is elvégeztetnek.

Alacsony árak.

Az n. é közönség pártfogásába ajánlja magát.

Tomisich Ignác.

A görzsi asztalos- zúkeorcium és a Mirkovics-cég volt ügynöke.

Élelmiszer-üzlet!

Tej, vaj, turó, méz, tojás, kenyér, hüvelyesek,
főzelékek, füstölt húsaruk és egyéb élelmisze-
rek, legjobb minőségben, olcsón kaphatók és ház-
hoz szállítatnak.

BRATOŽ G. Via Petőfi 1. (Tel. 18-87).

Ujságkihordó fiukat

vagy asszonyokat
jó fizetéssel felvesz
A TENGERPART
kiadóhivatala.

Egy tisztességes

ujságáruló rikkancsot

napi 2-3 korona biztos keresettel
délutáni foglalkozásra keres

A TENGERPART

kiadóhivatala.